

Patience

Edouard

samen
onbeperkt

On the move...

Net als bij ons, speelt ook in **Rwanda** mobiliteit een essentiële rol in het dagelijks leven. Fietskoeriers rijden er de heuvels op en af, pendelaars springen op een snelle motortaxi op weg naar hun werk, sprokkelhout wordt te voet naar de markt gesjouwd. Iedereen is voortdurend **on the move...**

Iedereen? Niet helemaal. Voor personen met een **motorische beperking** is mobiel zijn een grote **uitdaging** in Rwanda. De school, een eigen job of een bezoek aan de dokter is voor velen onbereikbaar.

Een team Rwandese **leerkrachten** en **zorgverleners** brengt hier verandering in. Ze zetten zich dagelijks in om kinderen met een beperking **gelijke kansen** te geven en motiveren de bevolking om mee te bouwen aan een **inclusieve** maatschappij.

In Afrika heeft slechts 1 op 7 personen met een beperking toegang tot hulpmiddelen zoals een rolstoel.

Edouard en Patience Samen onbeperkt

Edouard en Patience delen de bank in de inclusieve school van Gatagara.

Edouard wil wielrenner worden.

In zijn vrije tijd doorkruist hij het land op zijn fiets.

Patience droomt van een carrière als muziekproducer. Door zijn ziekte is zijn bewegingsvrijheid maar heel beperkt.

Toch hebben beiden elkaar gevonden: Patience helpt Edouard met wiskunde en Edouard helpt Patience om zich te verplaatsen. Samen vormen ze zelfs een **stuntduo op wielen**. Edouard op de fiets, Patience in zijn rolstoel.

Dankzij hun samenwerking kunnen ze hun eigen beperkingen overstijgen: **samen onbeperkt!**

Van angst naar vriendschap

Edouard: "Vroeger bleef ik liever weg van mensen met een beperking. Net als mijn leeftijdsgenoten in het dorp dacht ik dat ze **tot niets in staat** waren."

"De eerste dag op school was ik **bang**. Wat moest ik tegen hen zeggen? Sommigen zagen er ook misvormd uit of hadden maar één been. Best eng, vond ik toen."

"Ik kreeg een plaats naast Patience en we begonnen te praten. Ik was verbaasd hoe slim hij was. Veel slimmer dan ikzelf. We **schieten nu heel goed op** met elkaar en spreken vaak na schooltijd af."

Ook in de dorpen verandert mentaliteit, dankzij school

"In mijn dorp vertel ik mijn vrienden nu dat jongeren als Patience niet anders zijn dan wij. Als we elkaar helpen kunnen we elkaars dromen waarmaken. De school veranderde mijn kijk op mensen met een beperking. Nu verander ik die van de jongeren in mijn dorp".

Gebroken pot

Als Rwandezen praten over iemand met een beperking, gebruiken ze soms nog het woord “**Ikimuga**”. Dit betekent “**Gebroken Pot**” in het Kinyarwanda.

In Rwanda werden vroeger aardse potten gebruikt om te koken, om voedsel in te bewaren of om eten te vervoeren. Als een pot gebroken was, dan was die **onbruikbaar** en kon je hem maar beter weggooien.

Vandaag wordt dit woord nog maar zelden gebruikt in Rwanda. Maar op het platteland worden mensen met een beperking toch nog vaak als **nuttelozen** beschouwd. Gelukkig is dit aan het veranderen.

Nobella

Wat is zijn moeder trots bij zijn eerste stappen! Nobella is 2,5 jaar oud en zou eigenlijk al een hele tijd moeten kunnen stappen. Maar zijn **hersenverlamming** maakt dit voor hem een heel stuk moeilijker.

Iedere week brengt zijn moeder hem naar het **dagcentrum** van zuster Theonille waar hij kinesitherapie krijgt. Alles wordt uit de kast gehaald om zijn **motoriek** te stimuleren. Een schrijnwerker uit het dorp maakte bij Nobella thuis een **loopbrug**, zodat hij ook thuis kan oefenen.

"Wonder"

Mama Ernestine: "Dat Nobella eindelijk kan stappen is voor mij een wonder. Na zijn geboorte werd ik door mijn schoonfamilie verplicht om te **scheiden**. Want een kind met een beperking hoorde niet thuis in hun familie. Ik stond er dus helemaal **alleen** voor, met een baby die nauwelijks reageerde."

"Gelukkig was zuster Theonille van het dagcentrum in Ruhango er voor mij. Ze gaf me nieuwe **moed**, en samen leerden we Nobella bewegen en vervolgens **stappen**. Nooit gedacht dat dit ons zou lukken."

It takes a village...

Gaspard Mbonigaba
*Vertegenwoordiger Fracarita Belgium
in Rwanda*

"Zijn we er echt van overtuigd dat mensen met een beperking **deel uit maken van de maatschappij**? Dan moeten we er ook voor zorgen dat kinderen met een beperking binnen hun **eigen dorp** de mogelijkheden krijgen om te groeien en actief deel uit te maken van die gemeenschap. Dan moeten we ouders **ondersteunen** in plaats van ze te stigmatiseren. Dan moeten we kinderen laten **participeren**, in plaats van ze te isoleren."

"Daarom ondersteunen wij als Fracarita Belgium de **community-based** aanpak van onze partners in Rwanda. Therapeuten trekken naar afgelegen dorpen om daar aan **ouders** te tonen hoe ze zelf de **motorische ontwikkeling** van hun kind kunnen stimuleren door dagelijks thuis met hen te oefenen. Maatschappelijk assistenten proberen **andere mensen uit het dorp** te betrekken bij de zorg en opvoeding van het kind, zodat ouders er **niet alleen** voor staan."

"Alleen op die manier kunnen we een echte **inclusieve maatschappij** tot stand brengen. *"It takes a village to raise a child"* wordt vaak gezegd. Wel, dit geldt des te meer voor kinderen met een beperking. **Samen** kunnen we beperkingen overstijgen. In je eentje lukt dit niet"

Een loopbrug voor dagelijkse stapoefeningen, thuis geïnstalleerd.

Zuidactie: Waar we voor gaan...

Fracarita Belgium wil haar partners in Rwanda ondersteunen om hun gemeenschapsgerichte aanpak verder te versterken en uit te breiden.

Met de Zuidactie willen we onder meer bijdragen aan:

Abilibox

Uitleenboxen met duurzaam en lokaal vervaardigd **therapeutisch materiaal** zoals houten bouwblokken, pittenzakjes, handgemaakte ballen, poppen, ... kunnen ouders helpen om de **motorische vaardigheden** van hun kinderen nog beter in te oefenen. Het materiaal stimuleert ook **samenspel** met andere kinderen uit de buurt en **sensibiliseert** de gemeenschap over het belang van **inclusie**.

Vervoer

Om meer dorpen te kunnen **bereiken** en de Abiliboxen te kunnen vervoeren hebben de zorgverleners duurzame en betrouwbare transport(**motor**)fietsen nodig.

www.zuidactie2025.org

Zuidactie steunen:

- **Online:**
- **Overschrijving:**
BE51 4459 6281 2162 • KREDBEBB
Mededeling: +++100/1325/01024+++

Doe je een gift van 40 euro of meer,
dan ontvang je een fiscaal attest en recupereer
je 45% van het gestorte bedrag.

*Fracarita Belgium,
de ngo voor internationale samenwerking
van de Groep Broeders van Liefde*

 Ethiek, transparantie, goed bestuur
Jouw gift,
ons engagement
ethische-fondsenwerving.be

fracarita
BELGIUM

Foto's : Matthias Verhaegen ©2024 The Redhorse Collective + Fracarita
Belgium; Figuren: Freepik + Flaticon

Film

